

Kalatalouden innovaatiopäivät

5.-6.11.2020

Alf-Håkan Romar
nordictROUT.com

~~Kansallinen tavoite 2022: 20 000 tonnia kalankasvatusta~~

Näiden kalojen pitäisi olla jo uimassa.

Tavoitetta ei tulla saavuttamaan.

Kotimaista kalaa tarvitaan

Kalankasvatus on kotimaista elintarviketuotantoa, jossa on erinomaiset mahdollisuudet toteuttaa kiertotaloutta.

- **Lupahakemuksia pitäisi pystyä käsittelemään ja lupia saada myönnettyksi**, jotta kotimaista kalaa tuotetaan ja kasvavaan kysyntään pystytään vastaamaan
- Itämerirehuun perustuva kiertotalous kalankasvatuksessa on koko Itämeren kannalta ravinteita poistavaa ja mahdollistaa pienelle silakalle korvaavan käyttökohteen, mikäli esimerkiksi turkisteollisuuden tarve niille vähenee
- Paikallisemmin, vesimuodostumatasolla, voidaan arvioida kalastuksen ravinteita poistavaa merkitystä tai muuten yhdistää kalankasvatustoimijoita osaksi alueen vesiensuojelutoimenpiteitä
- Kalankasvatus työllistää syrjäseudulla ja kilpailee kansainvälisesti ilman tuotantotukia
- Kasvatus on isojen volyymien liiketoimintaa, jota voidaan helposti sekä skaalata että siirtää, kunhan tuotantotaso säilyy.

Alan kipukohtia ja kysymyksiä

- Avomerellä ja paikoissa joissa ei voida selkeästi osoittaa kalankasvatuksen vaikutuksia on sallittava merkittävästi nykyistä suurempi tuotantovolyyymi
- Isojen kirjolohen kasvatus kiertovesilaitoksissa maalla ei ole nopea ratkaisu alan kasvuun tällä hetkellä. ”On mahdotonta olla vihreä jos tili on punainen”, kuten ministeri Leppä on todennut.
- YVA-tarveharkintaa tai YVA:a on vaihdellen edellytetty 300 t, 600 t ja 850 t laitoksilta, vaikka hankeluettelossa raja on 1 000 t. Tämä pitkittää prosesseja ja luo niihin epävarmuutta – **Mitä** sellaista tietoa tarveharkinta vaikutuksista tuo, jota lupahakemuksessa ei esitetä tai jota ei voisi käydä läpi ennakkoneuvottelussa?
- Ruotsissa pandemiakeväänä mahdollistettiin asetuksella jousto kasvatuksen tonnimäärien väliaikaiseen ylittämiseen – **Miten** vastaavia joustomekanismeja voitaisiin soveltaa Suomessa?
- Parhaaseen tietoon perustuvan päätöksenteon johtaminen – **Miten** käsitellään etukäteen mallinnusten riittävyys lupaprosessissa ja miten tähän suhteutetaan ELY:n asiantuntijana esittämät omat laskelmat, joiden tulokset vaikuttavat ristiriitaisilta

Lyhyen ja keskipitkän aikavälin tuotannon kasvu saadaan nykyisistä yksiköistä ja isoista yksiköistä avomereltä

Ratkaisuja

Ympäristöhallinnon ja kalataloushallinnon toimijat ovat aktiivisia ja osallistuvat keskusteluun, virallisia linjauksia kuitenkin puuttuu

- 1. 2020 aikana nopeat ympäristöhallinnon linjaukset kasvatuslupien pullonkaulan purkamiseksi:** kriteerit ympäristövaikutusten merkittävyydelle, suhteellisuusperiaatteen soveltaminen ja päästöperusteiset luvat
- 2. 2021 aikana lainsäädännön kehittäminen:** asetustasolla hyväksytään kiertotaloutta edistävien itämerirehujen laskenta osana päästöperusteisia lupia ja kokeilulupien volyymien nosto
- 3. Koko hallinto mukaan:** nykyisten lupien jatko ja kasvu, huoltovarmuuden näkökulma Metsähallituksen tulosohjaukseen, kuntiin monistettava Uudenkaupungin malli kalatuotannon sijoittamisesta, julkisesti saatavilla oleva laadukas ympäristötieto ja tutkimus

2025

~~Kansallinen tavoite 2022:~~
~~20 000 tonnia kalankasvatusta~~
25 000 t

TÄMÄ ON MAHDOLLISTA!

Lyhyen ja keskipitkän aikavälin tuotannon kasvu saadaan nykyisistä yksiköistä ja isoista yksiköistä avomereltä

Kiitos!

Alf-Håkan Romar, CEO
nordictrout.com

Ratkaisuja

Ympäristöhallinnon ja kalataloushallinnon toimijat ovat aktiivisia ja osallistuvat keskusteluun, virallisia linjauksia kuitenkin puuttuu

- 1. 2020 aikana nopeat ympäristöhallinnon linjaukset kasvatuslupien pullonkaulan purkamiseksi:** kriteerit ympäristövaikutusten merkittävyydelle, suhteellisuusperiaatteen soveltaminen ja päästöperusteiset luvat
 1. Tarvitaan ohjeet ja kriteerit vesistöjen ekologisen tilan arvioinnista osana lupahankkeita ja viranomaisen sitoutuminen näihin rajoihin. Viranomaisen tulee kertoa, millainen on merkittävä muutos, jonka katsotaan vaarantavan hyvän tilan saavuttamisen ja miten tämä mitataan?
 2. YVA-asetuksen mukaiseen 1000 tonnin lisäkasvurajaan sitoutuminen tarveharkinnoissa ja avoimet linjaukset merkittävyyden arvioimiseksi
 3. Ravinnetaseeseen perustuvat lupaehdot ja siihen liittyvän valvonnan pilotointi
 4. Hajakuormituksen ja sisäisen kuormituksen merkityksen tuominen esiin vesienhoitosuunnitelmissa suhteessa pistekuormittajiin.

Ratkaisuja

Ympäristöhallinnon ja kalataloushallinnon toimijat ovat aktiivisia ja osallistuvat keskusteluun, virallisia linjauksia kuitenkin puuttuu

2. 2021 aikana lainsäädännön kehittäminen: asetustasolla hyväksytään kiertotaloutta edistävien itämerirehujen laskenta osana päästöperusteisia lupia ja kokeilulupien volyymien nosto

1. Kiertotaloutta edistävien rehujen vieminen osaksi ravinnetaseeseen perustuvia lupia. Ravinnekierron taseen laskeminen toteutetaan ympäristön kannalta perustelluilla riittäväillä marginaaleilla ja siten, että valvonta on mahdollista.
2. Määräaikaisten kokeilulupien salliman volyymin kasvattaminen tai rajan asettaminen kuormitukseen, eikä lisäkasvuun. Tämä tukee ruokintaan, rehuihin ja kiertotalouteen liittyvien innovaatioiden kehittämistä ja käyttöönottoa sekä esimerkiksi mahdollinen verkkokasvatuksen sijainnin kierrätys paikallisen kuormituksen vähentämiseksi

Ratkaisuja

Ympäristöhallinnon ja kalataloushallinnon toimijat ovat aktiivisia ja osallistuvat keskusteluun, virallisia linjauksia kuitenkin puuttuu

3. **Koko hallinto mukaan:** nykyisten lupien jatko ja kasvu, huoltovarmuuden näkökulma Metsähallituksen tulosohjaukseen, kuntiin monistettava Uudenkaupungin malli kalatuotannon sijoittamisesta, julkisesti saatavilla oleva laadukas ympäristötieto ja tutkimus
 1. Vesiviljelystrategian tavoitteet todeksi viimeistään 2025
 2. Selkeät koko maan kattavat soveltamisohjeet ympäristösäädösten yhdenmukaisen tulkinnan mahdollistamiseksi
 3. Nykyisten lupien jatko ja kasvu
 4. Julkisten tutkimusresurssien riittävyys, ympäristötiedon julkinen saatavuus, julkisten ja yhtäläiset ohjeet vaikutusmallinnoille
 5. Huoltovarmuusnäkökulma ulotetaan metsähallituksen tulosohjaukseen nopeuttamalla ja laajentamalla valtion vesialueilla käynnistynyttä Kalavaltio-hanketta
 6. Paraikaa rakennettavan Uudenkaupungin mallin monistaminen muihin kuntiin, jotka haluavat kehittää kalatalouttaan